

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/347/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7214200437
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tutko
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7214200437.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcov: X/ L. G., D.. XX.X.XXXX, N. S. G., R. XX V. X/ L. G., D.. XX.X.XXXX, N. S. G., O. X, obaja zastúpení JUDr. Tiborom Sásfaiom, advokátom so sídlom v Košiciach, Fejova 4, proti žalovaným: X/ A. B., D.. X.X.XXXX V. X/ L. B., D.. X.X.XXXX, P. N. S. G., F. XX, obaja zastúpení JUDr. Milanom Slobodníkom, advokátom so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, v konaní o určenie vlastníckeho práva a zmenu žaloby, o odvolaní žalovaných proti uzneseniu Okresného súdu Košice II zo dňa 1.4.2015 č.k. 18C/11/2014-40 takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vec v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým uznesením konanie zastavil, žalobcom v 1. a 2. rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalovaným v 1. a 2. rade trovy konania, spočívajúce v trovách právneho zastúpenia vo výške 278,14 eura v prospech zástupcu žalovaných, v lehote do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. Zároveň rozhodol, že žalobcom v 1. a 2. rade vracia spoločne a nerozdielne súdny poplatok vo výške 92,80 eura, a to prostredníctvom prevádzkovateľa centrálného systému evidencie poplatkov Slovenskej pošty a.s., ktorý súdny poplatok vráti do 30 dní od doručenia právoplatného rozhodnutia.

V odôvodnení uviedol, že žalobcovia sa žalobou zo dňa 13.1.2014 domáhali určenia, že " B. stojaca na parcele registra "C" č. XXXX/X zastavaná plocha s výmerou XXX m², zapísanej na LV č. XXXXX katastrálneho územia Z., P. G.L. - M., P. G. L., patrí v celosti do dedičstva po nebohom L. G.U., D.. XX.XX.XXXX, R. X.XX.XXXX " tvrdiac, že označená B. bola postavená v roku XXXX L. P. L. G., ktorého sú jedinými dedičmi. Poukázali na to, že ešte v roku XXXX požiadal L. P. o vydanie stavebného povolenia na výstavbu B., na základe jeho žiadosti zo dňa X.XX.XXXX bolo rozhodnutím Mestského národného výboru, finančný odbor zo dňa 10.3.1980 rozhodnuté o pridelení pozemku parc. č. XXXX/X, v katastrálnom území G. - M. P. S. XX m² L. G., no z im neznámych dôvodov nebola uzavretá dohoda o zriadení práva osobného užívania k tomuto pozemku, ktorý je toho času vo vlastníctve žalovaných. Následne dňa XX.X.XXXX žalobcovia podali návrh na pripustenie zmeny žaloby, ktorou uplatňovali nárok na náhradu škody vo výške 13.000 eur titulom náhrady za žalovanými svojvoľné a neoprávnené zbúranie nehnuteľnosti, ku ktorej žiadali určiť vlastnícke právo a pred začatím pojednávania vo veci samej vzali návrh na začatie konania a návrh na pripustenie zmeny žaloby v celom rozsahu späť s prihliadnutím na hospodárnosť súdneho sporu a dôkaznú situáciu v konaní.

Výrok o zastavení konania odôvodnil aplikáciou ust. § 96 O.s.p. a účinným späťvzatím návrhov žalobcov pred začatím pojednávania vo veci samej.

O trovách konania rozhodol podľa ust. 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. a žalobcom, ktorí procesne zavinili zastavenie konania uložil povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalovaným trovy právneho

zastúpenia vo výške 278,14 eura, ktoré vyčíslil podľa ust. § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z. o náhradách a odmenách advokátov z tarifnej hodnoty nehnuteľnosti, ktorú žalobcovia ustálili na sume 13.000 eur ako odmenu za dva úkony právnej služby: prevzatie a príprava zastúpenia dňa 25.3.2014 a za účasť na pojednávaní dňa 1.4.2015, na ktorom došlo k vyhláseniu rozhodnutia o zastavení konania (1 x 143,57 eura + 1 x 71,78 eura), náhradu paušálnych výdavkov za úkony právnej služby poskytnuté v roku 2014 v sume 8,04 eura a v roku 2015 v sume 8,39 eura, zvýšené o 20% DPH (46,36 eura) v súlade s ust. § 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z., nakoľko zástupca žalovaných je platiteľom DPH. Konštatoval, že základná sadzba tarifnej odmeny zodpovedala hodnote 287,14 eur, vzhľadom na to, že zástupca žalovaných zastupoval dvoch účastníkov konania odmenu podľa ust. § 13 ods. 2 vyhl. č. 655/2004 Z. z. znížil o 50 % a za účasť na pojednávaní, na ktorom došlo len k vyhláseniu rozhodnutia, patrí podľa § 13 a ods. 4 vyhl. č. 655/2004 Z. z. odmena vo výške 1/2 základnej sadzby tarifnej odmeny.

O vrátení súdneho poplatku rozhodol podľa ust. § 11 ods. 3, 4, 6 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Proti tomuto uzneseniu, a to proti jeho výroku o trovách konania, podali včas odvolanie žalovaní z odvolacieho dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.. Navrhli zmeniť uznesenie v jeho napadnutom výroku a žalobcom uložiť povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť žalovanému v 1. rade trovy právneho zastúpenia v sume 278,14 eura a žalovanému v 2. rade trovy právneho zastúpenia v sume 278,14 eura, na účet právneho zástupcu žalovaných. Poukazom na základnú sadzbu tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby vo výške 287,14 eura uviedli, že túto znížili o 50 % v zmysle § 13 ods. 2 vyhl. č. 655/2004 Z.z., keďže išlo o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch osôb. Súdu prvého stupňa vytkli, že neuložil žalobcom nahradiť trovy právneho zastúpenia v sume 287,14 eura každému z nich osobitne, ale obom spoločne. Tak sa stalo, že im nesprávne priznal len polovicu z nimi vyčíslených trov. Zároveň žiadali priznať im náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní, a to žalovanému v 1. rade trovy právneho zastúpenia v sume 182,35 eura a žalovanému v 2. rade trovy právneho zastúpenia v sume 182,35 eura, na účet právneho zástupcu žalovaných.

Žalobcovia v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaných navrhli napadnuté uznesenie vo výroku o náhrade trov konania potvrdiť s odôvodnením, že odvolanie proti uzneseniu v tejto časti už podať nemôžu. Zároveň žiadali priznať im náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní v sume 59,98 eura, na účet ich právneho zástupcu, a to za vyjadrenie k odvolaniu. Predovšetkým uviedli, že žalovaní, ktorí sú manželia a na ich strane ide o solidárne spoločenstvo účastníkov konania, podaním zo dňa 1.4.2015 uplatnili náhradu trov konania vo výške 143,57 eura a režijný paušál, zvýšené o 20% DPH a až následne navrhli, aby im súd priznal náhradu trov za dva úkony, 2x 278,14 eura. Poukázali tiež na to, že predmetom konania o žalobe o určenie, že B. patrí do dedičstva po ich nebohom P., je neocenieľný predmet konania, pretože súd prvého stupňa ich tak vyzval na zaplatenie súdneho poplatku, vyčísleného podľa položky č. 1 písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov na sumu 99,50 eura. Ak po zbúraní B. navrhli zmenu žaloby na náhradu škody v sume 13.000 eur len na základe ich hrubého odhadu, nemožno hovoriť že tým ustálili hodnotu predmetu konania na určenie, že B. patrí dedičstva po L. P. v situácii, ak ich nárok na náhradu škody sa nikdy nestal predmetom konania a na výšku škody neboli vykonané dôkazy. Za neúčelne vynaložené trovy označili účasť právneho zástupcu žalovaných na pojednávaní, ktoré ani nebolo, pretože žalobu vzali späť pred prvým pojednávaním vo veci samej a súd prvého stupňa mal konanie zastaviť pred jeho začatím.

Odvolací súd na základe podaného odvolania vec podľa § 214 ods. 2 O.s.p. prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania, preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o trovách konania aj s konaním, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky pre potvrdenie a ani pre zmenu uznesenia, ale je ho potrebné v jeho napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.).

Z obsahu napadnutej časti uznesenia je zrejmé, že z dôvodu, že žalobcovia vzali žalobu späť voči žalovaným, súd musel zastaviť konanie, z čoho v zmysle citovaného ustanovenia § 146 ods. 2 O.s.p. žalobcom vyplýva povinnosť nahradiť účelne vynaložené trovy žalovaných.

Podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

V posudzovanej veci správne postupoval súd prvého stupňa, ak pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z citovaného ustanovenia § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., ktoré predpokladá posudzovanie zavinenia zastavenia konania výlučne z procesného hľadiska, t.j. podľa procesného výsledku, pochybil však, ak svoje rozhodnutie v časti, ktorou rozhodoval o výške ním priznanej náhrady trov právneho zastúpenia žalovaných nedostatočne odôvodnil a dôsledne neposúdil ani účelnosť nimi vynaložených trov konania.

Z obsahu žalobného návrhu, spisu i odôvodnenia preskúmaného uznesenia plynie, že žalobcovia sa žalobou zo dňa 13.1.2014 domáhali určenia, že " B. Z. D. A. F. ". Č.. XXXX/X zastavaná plocha s výmerou XXX m², zapísanej na LV č. XXXXX katastrálneho územia Z., P. G. - M., P. G. L., patrí v celosti do dedičstva po nebohom L. G., D.. XX.XX.XXXX, R. X.XX.XXXX. Dňa 24.3.2015 doručili súdu prvého stupňa návrh, ktorým sa voči žalovaným domáhali uloženia povinnosti zaplatiť im spoločne a nerozdielne sumu 13.000 eur s 5,05% úrokmi z omeškania ročne od 24.3.2015 do zaplatenia a žiadali súd o pripustenie zmeny žaloby v navrhovanom znení. Žalovaní v písomnom vyjadrení zo dňa 30.3.2015 navrhovali žalobu zamietnuť a priznať im náhradu trov konania. Dňa 1.4.2015 súd prvého stupňa vyhlásil za prítomnosti právnych zástupcov účastníkov uznesenie, ktorým konanie vo veci samej zastavil a žalobcom uložil povinnosť nahradiť žalovaným spoločne a nerozdielne trovy konania vo výške, ktorá bude vyčíslená v písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia v prospech zástupcu žalovaných, v lehote do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia (č.l. 36 súdneho spisu). Žalovaní prostredníctvom svojho právneho zástupcu písomným podaním zo dňa 1.4.2015, doručeným v rovnaký deň súdu prvého stupňa, navrhovali uložiť žalobcom povinnosť nahradiť im spoločne a nerozdielne k rukám ich právneho zástupcu náhradu trov konania, a to žalovanému v 1. rade náhradu trov právneho zastúpenia v sume 278,14 eura a žalovanej v 2. rade náhradu trov právneho zastúpenia v sume 278,14 eura, do troch od právoplatnosti rozhodnutia.

Na tomto mieste odvolací súd pripomína, že rozhodovanie súdu o povinnosti nahradiť trovy konania (ktoré je podmienené procesnou aktivitou účastníka spočívajúcou v návrhu, aby mu súd priznal náhradu trov konania voči protistrane), ako i rozhodovanie o priznaní náhrady trov v konkrétnej sume (ktoré Občiansky súdny poriadok podmieňuje vyčíslením trov účastníkom konania v lehote ustanovenej zákonom, ktorá plynie od vyhlásenia meritórneho rozhodnutia) je založené na dispozičnej zásade.

Za danej situácie tak vzhľadom na spôsob a rozsah vyčíslenia náhrady trov konania žalovanými v ich písomnom podaní zo dňa 1.4.2015 z odôvodnenia napadnutého výroku uznesenia o trovách konania nie je zrejmé, akými úvahami sa prvostupňový súd riadil, keď svoje rozhodnutie o trovách odôvodnil len všeobecným konštatovaním, že vychádzajúc z tarifnej hodnoty nehnuteľnosti, ktorú žalobcovia ustálili na 13.000 eur, "základná sadzba tarifnej odmeny zodpovedala hodnote 287,14 eura" a uzavrel, že vzhľadom na to, že zástupca žalovaných zastupoval dvoch účastníkov konania, odmenu mu znížil o 50 % a odmena vo výške ? základnej sadzby tarifnej odmeny patrí žalovaným podľa § 13 a ods. 4 vyhl. č. 655/2004 Z. z. za účasť na pojednávaní, na ktorom došlo len k vyhláseniu rozhodnutia. Zároveň je potrebné prísvedčiť žalobcom v tom, že ich nárok na náhradu škody sa nikdy nestal predmetom konania a na výšku škody neboli vykonané dôkazy, naviac nemožno ho stotožniť s predmetom konania o určenie, že (nehnuteľná) vec patrí do dedičstva po poručiteľovi žalobcov.

Z tohto pohľadu je potom napadnuté uznesenie nedostatočne odôvodnené a nespĺňa požiadavky stanovené v § 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p..

Vada konania spočívajúca v nedostatku odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu o náhrade trov konania je takou vadou konania, ktorou sa odníma účastníkovi možnosť riadne konať pred súdom. Existencia tejto vady zakladá dôvodnosť podaného odvolania a jej dôsledkom je zrušenie rozhodnutia vydaného v konaní ňom postihnutom.

Uvedená vada je dôvodom, pre ktorú odvolací súd musí napadnuté uznesenie vo výroku o trovách konania zrušiť, lebo rozhodnutie, ktoré bolo vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

Vzhľadom na uvedené odvolaciemu súdu neostávalo iné ako uznesenie súdu prvého stupňa v jeho napadnutom výroku o trovách konania zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

V ďalšom bude úlohou súdu prvého stupňa po vrátení veci opätovne rozhodnúť o trovách tak prvostupňového ako aj tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.) a rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodniť za použitia správneho právneho predpisu, vysporiadať sa dôsledne i s argumentáciou účastníkov v odvolacom konaní, zaoberať sa účelnosťou úkonov právnej služby advokáta účastníkov, ktorému prizná náhradu trov konania a súčasne i možnosťou použitia ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p.. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa bude potrebné prihliadať na konkrétne (špecifické) okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj účastníkov v priebehu konania a pod., ako i k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých účastníkov konania, pričom bude potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.